

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 65.

V Ljubljani, v torek 18. marca 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 17. marca.

Budgetna obravnava.

(Osmi dan.)

Današnja seja pričela se je že ob desetih zjutraj, ker bi g. predsednik budgetno obravnavo ta teden rad dovršil. Da bi ne zgubljal časa, Viteziču ni hotel danes dovoliti, da bi bil Suessu odgovarjal na njegova natančnejša in dejansko popravil njegove napačne trditve, češ, da je obravnava o dotični zadevi že sklenjena. Pa govorilo se bode vendar še mnogo, in g. predsednik je zaradi tega neki nameraval celo večerne seje imeti, da bi s pogostimi sejami pospešil razprave. Toda vlada je že sklenila od zbornice prositi podaljšanja začasnega pobiranja davkov, ker budgetna obravnava v obeh zbornicah gotovo ne bo dovršena do konca tega meseca in zato se nam taka naglica, kakoršno je nameraval g. predsednik, zdi nepotrebna. Naravnost rečemo, da pa tudi ne bi bila koristna. Ako bi bile zjutraj in zvečer javne seje, noben odsek ne bi mogel več zborovati, in vendar je ravno delovanje v odsekih najvažnejše, katerim se mora toraj pustiti toliko časa, da svojo nalogo dovršijo. Nekteri odseki pa imajo še mnogo jako imenitnega dela, zlasti kazenski in obrtniški odsek, ki bi do velike noči posvetovanje o obrtniških pomočnikih in učencih dovršil, ako mu bode dana prilika zborovati. Zaradi tega so se od mnogih strani odsvetovale večerne seje, in čujem, da se je g. predsednik vdal, in da večernih javnih sej ne bo.

Danes se je pričela obravnava o potrebščini za stavbe pri vodah. Govorili so pri tej priliki Richter, Lenz, Čerkavski in Schaup. Vpisani so bili pa še Porthem, Vielguth, Folz in Obračaj izmed katerih pa sta vsled sklepa obravnave kot generalna govornika govorila samo Obračaj in Vielguth. Čerkavski je povdarjal potrebo soglasnega vravnovanja voda ter vladi v resoluciji priporočal prevdarjati, bi li ne bilo prav, izdelati nekaj načrt za vravnavo vseh voda, in za potrebne stroške morebiti skrbeti s posebno zalogo, ki naj bi se nalašč v ta namen osnovala. Za deželo Kranjsko je odločenih 11.600 gl.

in 40.000 gld. še posebej za vravnavanje Save; za Štajarsko: 39.600 gld. za dotične potrebe sploh, 53.700 gld. za vravnavanje Mure, 8000 gld. za vravnavanje Savinje in 1260 gld. za vravnavanje Anize; za Koroško: 37.800 gl. sploh, in 150.000 gl. za vravnavanje Drave. Vse potrebščine za vravnavanje voda potrdil je zbor v znesku 2,558.760 gld., za stavbe in poprave cesarskih hiš, ki se rabijo za politične urade, se dovoli 45.594 gl. Vsa potrebščina ministerstva notranjih zadev znaša 18,848.557 gld.

Pri deželno-brambovskem ministerstvu govoril je poslanec Wiesenburg in vprašal ministra kaj je z resolucijo, ki jo je bil on nasvetoval lani, in kako je zaradi enoletnih prostovoljcev. Minister Welsersheimb je odgovoril, da si vlada na vso moč prizadeva vstrezati željam prebivalstva in da je učenecem višjih šol jako polajšan vstop k enoletnim prostovoljcem. Potrebščina za to ministerstvo se je zatem potrdila v znesku 9,368.165 gld., med tem za deželne brambovce 4,279.700, za žandarmerijo 4,601.700 gld., za podporo družin k vojakom poklicanih rezervistov 15.800 gld.

Pričela se je potem obravnava o naučnem ministerstvu, pri katerem se je pri splošnih zadevah vpisalo več govornikov, mnogo jih bo pa še govorilo pri posameznih točkah.

Govor poslanca dr. Viteziča v državnem zboru 14. marca o žalostnem položaju isterskem.

Leta 1880 dali so v Benetkah knjigo na svitlo, ki se ji je reklo: „La Venezia Giulia studii politico-militari di Paulo Fambri, già Capitano del genio Militare italiano con prefazione di Ruggiero Bonghi.“ (Julijske Benetke, politično-vojaška študija Pavla Fambrija, bivšega stotnika laških vojaških inženirjev, z uvodom Ruggiera Bonghija).

Pisatelj se je z izdajo te knjige podvrgel nalogi, da hoče dokazati kako neugodno da se je vravnala državna meja leta 1866 med avstrijskim cesarstvom in Laško z ozirom na to deželo, kar se mora popraviti in sicer tako, da se iztočni del Fur-

lanije, t. j. današnja Goriška, potem Trst z okolico in Istrija, z eno besedo celo Primorje odstopi Italiji, kateri naj bodo potem naravne meje po eni strani julijske planine, po drugi pa morje adrijsko. Za vtelnjitev tega zahtevanja navaja historičnih, geografičnih, političnih, etnografičnih in klimatičnih momentov.

Opomniti moram, da Fambri s svojimi nazori ni osamljen, temveč so oni en del programa, ki ga ima tako zvana „Italia irredenta“ (nerešena Italija); da, tudi nekaj laških konservativcev klanja se temu programu.

Razložek je le ta, da hočejo konservativci svoj namen po mirnem potu pogodeb doseči, ko je „irredenti“ med tem vse eno, na kakošen način da ga doseže, samo da ga in če tudi s silo orožja.

Fambri zavzema nekako srednje stališče; on nasvetuje, da naj se najpoprej na to dela, če mogoče po mirnem potu stvar vrediti, ako bi se pa ne dalo do konca priti, pa tudi žuga. Lahko rečemo, da je mož boljše naprednjaškega kakor pa konservativnega duha.

Spisal je tudi nekaj dodatke temu svojemu delu o znani brošurici: „Italiae res“, ktere je avstrijski inženirski polkovnik spisal; — javna tajnost je, da je bil to brat bivšega ministra zunanjih zadev Haymerla. V dodatku Fambri pobija in ovrača Haymerlove nazore.

Na 184. strani svojega dodatka tako-le piše (bere): „Motil bi se, kdor bi nas zamenjal s skrajno stranko — on namreč o svoji stranki in sebi govori — „še bolje pa bi se motil, kdor bi mislil, da naša zmerna stranka nima nikake zveze z njimi in da bi mi v vsakem slučaju inicijativo njihovo, kjer bi že bila in če tudi še tako tvegana, obsojali. Res je, mi se poganjamo za sporazum, oni za razpor, mi za edinost in jednoto, oni bi se pa tudi prepira in odkrušenja ne vstrašili; ker se pa pri nobenem naporu, najmanje pa že v politiki črte nikjer ne vlečejo kar naravnost, iz tega sledi, da se vedno lahko snidemo in z njimi v dotiko pridemo“.

Laški bivši minister in senator Bonghi izrazil je po želji svojega prijatelja Fambrija poslednjemu o njegovi ideji svoje nazore pismeno. Fambri je to pismo za uvod pridjal k svojemu delu; ondi se Bonghi

LISTEK.

Skrivnost, od kod prihaja prislovica, da sredipostno sredo „babo žagajo“,

odkriva neki šaljivec tako-le: Kjer delajo lonce, imajo peči, v katerih na solncu ali v hiši posušeno blago potem v ognju ožigajo, in v Dobrovrvici pravijo tej peči „ožaga“. Južni veter pripodi enkrat v to vas veliko tropo ciganov z mnogimi rodovinami; vsi so lačni in drugega nimajo, kakor dober želodec. Kaj torej? Hajd na delo. Ženske na beračijo, možki po tatvini. V kratkem imajo pred šotorom obilo različnega blaga; in ko so otroci še drv dovolj nanosili, ima se pričeti priprava h kuhanji. Ali kaj zdaj? Po dolgem in slabem potu so se tem ciganom vsi piskri pobili; treba bo torej novih; in veliko jih tudi ne skrbi dobiti si potrebnih piskrov, saj tukaj so tako piskri „doma“. Ali denarja ni, in lončar še počenega ne dá rad brez denarja; kar zamaže ga

in — dober je. Vkrasti? To bo pa težko. Stari cigan, že skušen družbini vodja naroči ženskam, naj gredo tje v „ožago“, in si po kateri koli poti dobé potrebnih piskrov; otroke pa pošlje kot „adjutante“ ž njimi. Ko hité ciganke proti „ožagi“ in otroci za njimi, vpije stari cigan in za njim vsi drugi cigani: „V ožago pojdi, baba!“ — „Baba! v ožago!“ Velik hrup nastane, ko vsi cigani vpijejo: „Baba! v ožago!“ Čudna zmes se sliši v tih besedah, ko še otročji trop pritisne in vpije: „Babo žaga! — Babo žaga!“ ker ti niso dobro umeli pravih besedi. Kakor vojskinci hrup se razlega po vasi z „babo žaga, babo žaga“ in vse vkup hiti ter povprašuje, kaj bi bilo s cigani. Vaški, domači otroci so pa tudi slišali te besede, ter zastopili, da cigani „babo žagajo“. Ko blisk raznesó otroci to prečudno novico, da so cigani „babo žagali“ in še té hočejo, ki zdaj tje proti „ožagi“ tekó! In prišlo je tako, da niso le otroci, ampak tudi odraseni pogledali za cigani. Tu in tam je tudi kaka gospodinja iz radovednosti stopila iz hiše; ravno poldne je bilo in južina že pripravljena. Tu je gospodinja imela južino še v piskri; tu jo je

devala ravno v skledo; tu je že skleda stala na mizi itd. Kar prinese veter ciganko, zdaj v to, zdaj v ono hišo; slastno pogleduje ta že pripravljeno južino in ker v obližji nikogar ne vidi, urno poseže po piskru, po skledi in hajd! — proti šotoru. Dovolj bilo je kosila za enkrat, — pri ciganih namreč; ali pogledovali so se oni domači, kjer je zmanjkalo piskra, ali skleda in južine. Zdaj spazijo nesrečo; ali kaj! Za ciganom navadni človek ne je; in pustili so za zdaj ciganom oplenjeno južino. Bila je sredo, ravno ta sredipostna in dobro so si vaščanje v Dobrovrvici to sredo in to burko zapomnili; in pazili so potem vestno vsako leto, kdaj so „babo žagali“ brez južine. Zato imamo tudi dandanes še navado, da domači onemu pojedó južino in mu ničesar ne pusté, kdor gre to sredo v kozolec, da bi videl, kako „babo žagajo“. Kdor še ni poskusil, naj pa poskusi; bo vsaj z Dobrovrvičani iz lastne skušnje vedel, kako se „baba žaga“.

kar naravnost izjavi pristaša zmerne stranke in pravi, da pač želi popravo mejâ, toda nikakor ne s silo, temveč z lepo. Ker je Fambrijevo delo na Laškem mnogo prahu vzdignilo, ker se ono dotika najbolj vitalnih (za življenje potrebnih) interesov avstrijskih, govoreč o bitji ali nebitji in o narodnem življenji nas primorskih Slovanov, zdelo se mi je primerno, da ga omenim tukaj v tej visoki zbornici iz tega namena, da si ogledamo politiko, kakoršne se vlada na Primorji poslužuje. Do sedaj sem se zdržal o tej sitni stvari govoriti, ker sem mislil, da bo visoka vlada po mnogih opominih, došlih je od raznih strani in tudi jaz sem jo tukaj že večkrat na to opozoraval — svojo pogubljivo politiko na Primorskem sprevidela in spremenila. Ker se pa to do sedaj še ni zgodilo in ker se ni nadjati, da bi se to v bodočnosti zgodilo, ker je pa temu nasproti položaj Slovanom na Primorji od dne do dne žalostnejši, kakor Avstrijane in Slovan nisem imel nič več pokoja in moral sem z odločno roko odkriti rano, da ji pripravimo, kolikor mogoče zdravila.

Nikakor me ni volja, da bi na tem mestu natančneje razvijal in preotraval Fambrijeve posamične trditve. Priznati pa moram, da on ali nalašč ali pa nevedoč slovanski živelj v Istri prezira prenizko ocenjevajoč ga in da on naš položaj — mislim da, ker ga ne pozna — popolnoma nepopolno slika.

Kar se tiče istrskih Slovanov, smatra jih on za peščico pritepencev, ki so se vrinili, (antichi hospiti slavi), za reveže, ki niso imeli še nikakega izobraževališča, nobenega pisatelja, moža in ga tudi še dandanes nimajo. Istra nima nobene druge omike, kakor laško. Tako pravi Fambri na strani 182. Na 183 strani pa piše (bere): „In vendar bi ne bilo nič bolj neumestnega proti naravnemu razvitku onih nevednih, dobrodušnih Slovanov, kakor sila. Priznati moramo, koliko so si morali v poslednjem času prizadeti okrajni glavarji, ptuja duhovščina in ptuji agenti, kajti še leta 1866 so bili istrski Slovani čisto drugačni“. Za dokaz navaja odlok vlade, ktera je leta 1866 ondi nameravala vpeljati teritorialno stražo in tedaj so se uporu Istrijanov — tako on le Lahe imenuje, kakor bi Slovani ne bili tudi Istrijani, — sicer z nekim pomislikom, konečno pa vendar le pridružili. Iz med dveh strank odločili so se za ono laških mest. K sramoti toraj tudi še zasramovanje! Ko se istrskim Slovanom ni le za časa benečanske republike, temveč tudi pozneje po priklopu Benetek k Avstriji in morda še več pa v najposlednjem času, vsako sredstvo za vzgojo in naobraževanje istrskih Slovanov dosledno zadrževalo, očita se jim sedaj nevednost, revščina in surovost. Noblesse oblige.

Kako enostransko in omejeno Fambri presoja istrske razmere, sledi iz tega, da se pritožuje o uradni delavnosti sedanjega cesarskega namestnika, o volilnem redu, in o njegovem izvrševanju pri volitvah, ter vse tako naslika, kakor bi se v Istriji Lahi zatirali in Slovani negovali. Baron Pretis, Slovansk pristaš! Res gospoda, difficile est satyram non scribere (teško je nezbadljivo pisati).

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. marca.

Notranje dežele.

„Politik“ prinaša iz *Štajarskega* ne ravno veselo novico, da se bo štajarski deželni odbor do ministra Taaffeja obrnil s prošnjo, naj se nikari ne dovoli zahteva slovenske spomenice, ktero so slovenski poslanci Gödel-Lanny, Vošnjak in Rajč za napravo lastnega namestniškega oddelka za slovenski Štajar v Celji ali pa v Mariboru prvemu ministru izročili. Naj le potolaženi bodo slavni junaci, minister Taaffe je prošnjo že sam odbil z izgovorom, da bi naprava takega oddelka preveč denarja veljala. Odbor svoj protest vtemeljuje, da bi bila naprava posebnega namestniškega oddelka povod k razpadu jednostne države (?), ter bi se z njo zgodovinska in državopravna celota dežele vničila. Zakaj bi se pa na Češkem ne, in zakaj se pa ni na Tirolih? Nemci, pojasnite nam protislovje! Čudno in naravnost neumljivo je, kako da se vsak korak, kterega Slovan po svojem napravi, takoj smatra za protipostavnega, deželi in državi nevarnega, Nemece pa sme s polnim vozom najbolj očitnih protipostavnosti po naši ledini vozariti, kakor se mu poljubi in — vse je v redu.

Na *Češkem* nekoliko kaže, da bi se napravila sprava med Čehi in Nemci, kateri pa sicer tudi tako v lepi složnosti med sabo živé. Kakor smo poročali

so poslanci severo-českkih, toraj nemških pokrajin, po medsebojnem dogovoru sklenili svoja zahtevanja o razkroji česke kraljevine uvidevši, da se jim ne bodo na nikak način izpolnila, toliko predrugačiti, da sedaj zahtevajo za nemške kraje nemška sodišča za česke pa česka. S tem najnovejšim programom se z malimi izjemami česki poslanci strinjajo. „Deutsche Ztg.“ je pa komaj zasledila, da bi se morda res sprava na ta način napraviti dala, in že je na vso moč jela nasproti delati. Ker ravno družega ni zamogla, očita Čehom, da vse njihovo prizadevanje ni družega nego taktičen manever, s katerim mislijo Nemce na led speljati in ondi pustiti, sprava in sporazum pa da jim je deveta briga. In tako „Deutsche Ztg.“ od stavka do stavka Čeha sumniči držeč se prislovice: Le krepko zabavljaj in opravljaj, nekaj se vendar-le vredno prime. Nadjati se hočemo, da pošteni Nemci ne bodo poslušali glasu „pemskega Mahdija“, temveč bodo po svojem prepričanji poštemnim in pravicoljubnim Čehom roke podali v skupno in složno delovanje na korist krasne jim domovine.

„N. fr. Presse“ prinaša iz *Budapešte* novico, da so med papirji, ktere so z zaseženim vrednikom anarhističnega lista „Zukunft“ vred pobrali, našli pismo, ktero je vrednik Rus pisal izgnanemu delalcu Kodileku v Švico pobeglemu. Ondi se bere, da morajo policijskega agenta Totha zaklati. Izgon Kodileka je za delalsko stranko velika nesreča in se ona vsled tega že razpadu bliža.

Ko je v *Ogerskem državnem zboru* Cöt-vös Tizso prašal, zakaj da tako brezobzirno anarhiste preganja, je tudi rekel, da i on obsoja umor in rop, če pa v Petrogradu nihilisti, v Londonu fenirji in o Lyonu anarhisti zborujejo in ropajo, se mu za to še vendar ne vidi nobenega vzroka, zakaj da bi se zarad tega na Ogerskem delavci preganjali. Tizsa se je po mogočnosti in kolikor se mu je potrebno zdelo, gledé svojega postopanja izgnanim anarhistom nasproti opravičil, pred vsem drugim se je pa odločno zavaroval proti sumničenji, da preganja delavce, občonevarnim osebam pa da ne more nikakega zavetišča in pribežališča dovoljevati. „Dokler bom jaz na tem mestu, pravi Tizsa, tudi v bodočnosti tega ne bom opuščal, ko pa enkrat odstopim, tirjal bom z vso odločnostjo to od mojega naslednika.“ Desnica mu je na to živahno ploskala, levice se je pa nekak nemir polastil.

Kakor smo enkrat kar tako mimogredé omenili, so se na *Ogerskem* razne v opoziciji stoječe stranke združile v jedno skupino. Med temi ste za nas posebnega pomena obe konservativni. Ta zveza pa ni Bog vé za kako dolgo sklenjena, temveč le za čas potrebe; strankarji so se zedinili, da bodo tim ložje skupnega nasprotnika — liberalizem — pobijali, in pa za oživiljenje narodnega gospodarstva skrbeli. Z dobro vestjo se lahko nadjajo mnogo sedežev v državnem zboru, kajti javno mnenje se je, kakor po celi Evropi, tako tudi po Ogerskem silno presukalo. Liberalizma poprijela se je neka politična sušica, ki ga bo prej ko ne tudi spravila, konservativna načela se pa po vseh krogih od dne do dne bolj širijo, in združena konservativna stranka čedalje bolj napreduje. Ako pomislimo, da se bodo k tem tudi še konservativni elementi gosposke zbornice pridružili ob časa volitev, med kterimi je 32 samo le višjih duhovnov, ki se bodo odločno vsi proti Tiszini vladi obrnili, pač lahko sklepamo, da je letos poslednje leto, ko na Ogerskem liberalizem vlada. Umaknil se bo s poti konservativizmu, ki bo imel polne roke dela, ako bo hotel v devetih letih vse popraviti, kar je liberalizem škode storil. Posebno v narodno-gospodarskem oziru so ondi steze popolnoma s travo zaraščene, ktero bo treba s korenino potrebiti, ako se hoče na bolje obrniti.

V *Csegledu na Ogerskem* nastali so 15. marca veliki javni neredi. Poslanec Herman Hoitsy in Gabrijel Ugron peljala sta se tjakaj proslavljat 15. marec leta 1848, ko se je prvo madjarsko ministertvo imenovalo in nastavilo. Pri tej priložnosti sklicali so tudi volilen shod, pri kterem so se semiti (prijatelji židov) in protisemiti po stari madjarski navadi zopet prav do dobrega stopli. Poslanec Ugrona ki je prvi govoril, odnesli so hudo ranjenega.

Na Ogerskem, Erdeljskem in po Bukovini živeči *Rumuni*, kakor znano, niso ravno najboljši prijatelji Madjarov, in to iz ravno starih vzrokov ne, kakor Slovan ne more nikdar politični prijatelj Nemece biti, o nemčurjih tu še ne govorimo ne. Ker se namreč na Ogerskem bliža čas novih volitev, napravili so Rumuni, ki pod krono sv. Štefana prebivajo, shod volilnih mož. Sešlo se jih je 50 in med njimi tudi rumunski metropolit Roman, ki je bil za predsednika izvoljen. Poslanec Gall je dokazoval identitete madjarskih in rumunskih interesov in povdarjal škodljivost politike, kateri so se Rumuni do sedaj klanjali, ter je priporočal, naj se Rumuni za enkrat zadovoljijo s tem, kar jim postava od leta 1868 ponuja. Konečno so izvolili pet mož, ki bodo morali program izdelati.

Vnanje države.

Vsak dan že donajajo listi „pobožne želje“ od raznih strani, da vlada na to delajo, da bi napravile najkrajšo pot, po kteri bi se *anarhistom* in drugim takim splošno nevarnim ljudem najhitreje do živega prišlo. Da bi bila kaka taka mednarodna dolečba silno potrebna, vsak pripozna. Še bolj kakor

to, bi bil pa potreben začetek takega postopanja, kajti dokler nobena vlada ne bo pričela, tudi o mednarodnem policijskem postopanju ni mogoče misliti. Ako sedaj, recimo, avstrijska vlada, preganja anarhista in ta ji uide na Angleško, je treba najpoprej obrniti se do diplomatičnega zastopništva, in to potem vse druge korake napravi. To nevkretnost mislijo odpraviti in v tem oziru v mednarodnem policijskem prometu vpeljati direktno zvezo med policijskimi posamičnih držav.

Državni poslanci na *Nemškem* se sploh o Bismarkovi brezobzirnosti britko pritožujejo; pravijo, da je Bismark tisti, ki je provzročil, da državnozborna poslovanje zaostaja, ker ga tako dolgo ni bilo v Berlinu in so morali nanj čakati. Med poslanci samimi nastal je že razgovor, kaj bi bilo bolj času primerno, ali da ostanejo in nanj čakajo, ali pa, da se domu povrnejo. Večina poslancev iz južne Nemčije odločila se je za vrnitev domu. Bismarkovi prijatelji si pa vse prizadevajo, da bi ga po mogočnosti opravičili in pravijo, da so mu v poslednjem času zopet razdraženi živci mnogo trpljenja prizadeli. Mogoče! Navadno je pa Bismark kaj izvanrednega kuhal, kadar se je svetu bolnega proglašil, in kdo vé, kaj bode strmeči svet letos zvedel, bolehal je Bismark zadosti dolgo. Ko bi ne bil Giers lansko leto po Evropi potujoč tako prepričevalno miru oznanjeval in posebno dobrih sporazumnosti med Avstrijo in Rusijo povdarjal, bi pač lahko mislili, da je morda za nas na izhodu kaj skuhal, in to bi pač lahko z dobro vestjo trdili v ožigled veliki prijaznosti, ki je v najnovejšem času med Nemško in Rusijo nastala. Ker je pa nedavno v ogerskem državnem zboru sam Tizsa priznal, da vsled nemško-ruskega približanja avstro-nemška zveza ne trpi nobene škode, in da v tem oziru ostane vse, kakor je bilo, se smemo pač nadjati, da Avstrije to pot ne bo Bismarkova glava bolela.

O srditem boji v *Sudanu* 13. t. m. se še poroča, da so Angleži z dvema brigadama h krati prodirali. Arabci so najprvo Grahama napadli in ga — premagali, tako silno so pritiskali. Angleži so se že celó kakih 100 metrov umaknili, in tudi ob nekaj Gatlingovih in Graedenerovih topov so prišli. Ko se pa angleška druga brigada oglasi in obe skupaj pritiskata, jel se je sovražnik umikati, kteremu so čez dve uri tudi pridobljene topove odvzeli. Arabci so se bili z obupnostjo. Ves Osmanov tabor prišel je Angležem v roko, ki so nekako 100 mož zgubili. Pri Arabcih se pa zguba neki na 2000 mož sodi. Najprva brzozjavna poročila govorila so celó o 4000 mrtvih in 6000 ranjenih. Naj že bo temu tako ali tako, toliko je izvestno, da Arabci še nikdar niso bili tako tepeni, kakor so jih sedaj le Angleži nabili.

O boji pri *Suakimu* dohajajo še vedno zanimive podrobnosti. Da so se Angleži prvemu arabskemu navalu umakniti morali, so bili sami vzrok. Streljali so neki tako hitro na sovražnika, da se jim dim ni utegnil sproti spred oči spravljati. Arabci, zvite buče, so to čisto naravno zavetišče za-se porabili, ter so se Angležem tako rekoč na eno ped pred nos prithotapili. Po vseh štirih so lezli tako daleč naprej, da so pod angleško topove prilezli, kjer so kakor blisk kviško planili in Angleže klati začeli. Angleže je iz zemlje zlezli sovražnik tako iznenadil in osupnil, da so vse skupaj popustili in zbežali. Pri tej priložnosti so jih Arabci 70 pomorili. Že je bila splošnja zmešnjava, kar je le noge imelo, je bežalo, in Angleži bili bi lahko svojo trejo „zmago po plečih“ v knjigo egiptovske in sudanske zgodovine zapisali, ko bi ne bila v odločilnem trenutku angleška konjica pritiskala, ki je sovražnika toliko ovirala, da so se peš-brigade zopet zbrati in na sovražnika vdariti zamogle. Bullerjeva in Davidova brigada ste se v naglici, kolikor je bilo ravno mogoče, združili in sedaj so pa Arabci vraga videli. Tako so jih Angleži klestili, da je neki tri do štiri tisoč Arabcev na mestu mrtvih ostalo. Topove so tudi nazaj dobili in tako svojo in narodno čast rešili. Ko je prva brigada bežati pričela in nek lačen židovski časnikar to vidi, brž napravi telegram, da so bili Angleži že zopet tepeni, in ga v Suakim pošlje. Admiral Nevett pa ni dovolil, da se bila depeša na Angleško oddala. Tako se je prihranil dotičnemu časniku, ki mu je bila depeša namenjena denar za depešo in za običajni poznejši dementi (preklic), Angležem pa sramota, ki bi jih bila sedaj pač po krivici zadela.

Francosi imajo Baknih, Kitajci pa eno zgubljeno vojsko več. 12. t. m. so se sprijeli in že čez malo časa je bil Baknih v francoskih rokah. General Negrier prišel je ob šestih zvečer v Baknih, kjer je našel mnogo streljiva in eno baterijo Kruppovih topov. Kitajci so zbegani vse popustili in zbežali. Nadjati se je, da bo kmalo konec tonkinske ekspedicije, kajti kitajska vlada se bo gotovo skrbno varovala v tem oziru še kak korak storiti, ki bi jo znal na francosko-kitajsko vojno polje privedi. Francozi so zgubili 70 mož, Kitajci še več, koliko pa ravno — se ne vé.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 16. marca. V petek 14. t. m., sedé pri večerji zaslišim od bližnje železnice: „Jik! —

Jik! — Jik! Ta glas je navadno znamenje železničnega vozača, ako se vlaku približuje kaka nesreča ali sploh kaka sitnost. V saboto stopim proti železnici in zvem, da sem prav mislil, ko sem pri onem pisku slutil nesrečo. In kaj se je zgodilo? Tovorni vlak je bil ta in je peljal precej blagá; na enem vozu so bili žaklji, napolnjeni z „ripsom“ (= gorščico); ta voz je bil dobro naložen, mazilo pri enem kolesu je bilo pa pošlo po že kateri poti. Vzrok pomanjkanja potrebnega mazila je bil, da se je vozova os, ki leži v kolesovi pesti in se na njej kolo suče, vsa suha vrtila in drgnila; to suho drgnjenje napravilo je veliko vročino v železji in sicer toliko, da se je na poti od Zaloga proti Ljubljani ona maščoba, ki se zunaj ob kolesu nabira, od te vročine vnela in je gorela kakor navadni ogenj. Že od daleč opazi ondotni čuvaj ta ogenj ter dá vozaču znamenje, da naj vstavi. In čujte! Železna os pri kolesu, ki je v poprečji (Durchmesser?) gotovo kakih 12—14 centimetrov debela, je bila rudeča, kakor bi jo obdeloval kovač s svojim ognjem, in všibila se je; kovina (Metall) pa, v kateri je vdela ta železna os, in v kateri se ta suče med vožnjo, se je pa topila in kapala po tleh; videl sem jo raztopljeno, ki se je kamenčkov prijala pri padanji. Čudovita vročina! Pomoč je bila pri rokah, ker ima mašina vedno dovolj vode v sebi; 12 campohov (Feuerreimer) vode so porabili, da so razbeljeno železje ohladili in po prestanem strahu in delu 13 minut se je ta vlak ob 8. uri počasi odpeljal proti Ljubljani.

Naj povem spomina vredno stvar, komur še ni znana. Koliko močna in trda je šivanka? Ona majhna in drobna šivanka? Kdo vé? Naj povem jaz! Položili smo bili šivanko na železnično šino, da je vlak čez njo zdrdral. Ali jo je vžugal? Zdrobil? Zmečkal? O kaj še! Ta mala in drobna šivanka je vžugala močno šino in še močnejšo vlakovo moč. Kako neki? Prav tako je ona naredila, kakor jež z lisico v luknji, ko mu je ta iz usmiljenja dovolila prostorček v koticu. Mala šivanka leži na šini; smrtonosni hlapon se približuje, ali ona se ga ne ustraši, ne odstopi, ne pade iz šine, ampak možato pričakuje sovražnika, s katerim hoče v boj. In glejte! Šivanka je zmaga! Kakor si je jež v luknji sebi potrební prostor sè silo prisvojil in se lepo možato in dobro zaril v gorki zemlji v mahovo posteljico, tako se je tudi mala in drobna šivanka zarila v železno šino in si v njej oskrbela varno posteljo: — „zdaj, — si misli, — naj pa le drdrajo vlaki, kolikor hočejo po meni, jaz sem že v varnem zavetji.“ — In res! vlaki še drdrajo čez ono šivanko, ali končali je še niso; le malo ogladili so jo, da je nekoliko bolj ponižna; toda v tej svoji ponižnosti je pa lepša od prej po svoji svitlobi. „Ti presneta šivanka! — si mislim, — nisem še vedel, da si toliko trdna in zmožna tolikemu kljubovanju vstavljati se in zmagati!“

In šivanka se ni v železno šino zarila le površno, ampak tako natančno, ko da bi jo bil fotograf gori prilepil. Tako čisto in natančno se vidijo nje ušesa, da bi jo kar vdél, ko bi tak cvirni imel, ki se vdeva tudi skoz železno šino. Ako kdo dvomi, naj poskusi; mislim, da mu tega ne bo nihče branil; zakaj, naj tudi šivanka vžuga težo železničnega vlaka, prekucnila — mislim — ga vendar le ne bo; vsaj naša šivanka ni vlaka brenila iz tira.

Iz Celja, 15. marca. (Peto letno poročilo katoliško-podpornega društva v Celji. [Konec.]) Kakor prejšnja leta, obhajalo je katoliško podporno društvo tudi letos več veselie, izmed katerih so najzanimivejše te-le tri:

1. Veselica dne 27. majnika v spomin 200letne premage Turkov pred Dunajem. — Slavnostni govor je imel društveni načelnik.
2. Dne 8. julija v spomin 600letne zveze štajarske dežele s presvitlo Habsburško rodovino; slavnostni govor je imel več. gosp. Ivan Krušič, c. kr. verozakonski profesor na gimnaziji.
3. Božična veselica dne 23. decembra, pri kateri se je predstavljal igrokaz: „Pastarica iz Lurda“, petje iz „božičnega oratorija“; „pastirci pri jaslicah“, potem „Egiptovski Jožef“ in „Sv. trije kralji“.

Pevski zbor, vstanovljen po g. društvenem tajniku je jako vrlo napredoval ter nektrekrati nastopil v društvu in tudi v cerkvi s hvalevrednim uspehom. Žalibog pa se je moral ta zbor zaradi neugodnih časov in razmer razpustiti. Ustanovil pa se je zato mešan zbor, ki je prvokrat nastopil o božičnici. Kdor je bil pri tej veselici, je spoznal na čistih, gladkih, otročjih glasovih, da so pri pevkah prve glasbene težave že premagane in da je napredek

vse pohvale vreden. Zavoljo bolehnosti g. pevovodje se je moral pevski poduk za nekaj časa opustiti.

Za vaje pevskega zborá in za šolske sestre se je nakupil harmonij, ki stane 118 gld. Ti stroški so se poravnali nekaj po posebnih nabirkah pri društvenih prijateljih, nekaj so se v ta namen porabili čisti dohodki nekterih društvenih veselie pretečenega leta.

K sklepu se prav prísérno zahvaljujemo našemu prevzvišenemu in prečastitemu društvenemu pokrovitelju Njih ekscelenciji premilostljivemu gospodu knezoškofu lavantinskemu, ki so tudi to leto naše društvo in deklško šolo na vse strani tako krepko podpirali.

Srčno zahvalo izrekamo vsem preblagim dozdajšnjim čestitim društvenikom in prijateljem, ktere prosimo, naj nam ostanejo zvesti tudi v novem letu.

Z združenimi močmi se je v kratkih letih dalo mnogo doseči, ne da bi bilo posamezne prehudo bolelo; z združenimi močmi bomo tudi v prihodnje zamogli vzdrževati to za naše razmere neobhodno potrebno deklško šolo, da se bodo zamogli podpirati ubožni šolski otroci in bodo tudi čestiti udje zavživali marsiktero nedolžno veselje. V to pomozi Bog!

Skupni dohodki leta 1883 znašajo: 2047 gld. 94 $\frac{1}{2}$ kr.

Skupni stroški leta 1883 pa znašajo: 1744 gld. 67 kr.

Če od dohodkov z 2047 gld. 94 $\frac{1}{2}$ kr., odštujemo stroške s 1744 gld. 67 kr., ostane 31. dec. 1883 303 gld. 27 $\frac{1}{2}$ kr.

Premoženje društva: Dve obligaciji s 1000 gld. po kurzu od 4. febr. 1600 gld., 1 obligacija s 100 80 gld., v Celjski posojilnici z obrestmi vred 162 gld. 75 kr., nepovrnjeno posojilo 275 gld., v blagajnici 154 gld. 76 $\frac{1}{2}$ kr.; skupaj: 2272 gld. 51 $\frac{1}{2}$ kr.

Odbor kat. podpornega društva.

Od Drave, 14. marca. (Raznoterosti.) Kam človeka slepa strast in pohabljen razum privede, e tem imamo najlepši dokaz na naših nasprotnikih — nemških liberalcih. Kaj ti graje vrednega v državnem zboru vse počenjajo, tega zopet pogrevati, ne mislim, tudi ne spada tu sem, ker je sploh znano; toraj naj omenim samo obupni čin bivšega prvaka nemškega „Schulvereina“, profesorja na Mariborski realki, g. Nagela. Ves čas, odkar mu je došel od vlade ukaz, naj si izbere med svojo dosedanjo službo, ali med agitovanjem in prvaštvom dotičnega društva (tu med nami), grize ga vsled odločbe k prvemu — strast. Misli si morda borak, da odslej ni le zgolj vlada, marveč že vsa stara Evropa proti njegovim načelom in zanesel je svoje mučeniške težnje celó v — Ameriko! Novojoška „Oesterr. Antisemitische Ztg.“ prinaša namreč — kakor izvemo po českem listu — njegov proglas Amerikancem, kjer se poleg ganljive priporočbe „Schulvereina“ bivalci za morjem pozivajo, naj bi se po vseh ameriškkih mestih vstanovili odbori tega društva, ki bi naj pomagali k napravi prelivaren v Avstriji za slovanske otroke. „Pomagajte nam obraniti Avstrijo pred Slovani!“ — kliče g. Nagele, in svetuje, da bi pri takšnih odborih v Ameriki mogli delovati možje tudi nenemške narodnosti in sploh vsak, „komur je mar za ohranitev svetovnega in kulturnega nemškega jezika“. Prav primerno dostavlja k temu dotični č. list (Posel z Budče) z opombo! „Škoda, da je kralj Cetewayo že umrl, ker ta bi ga najbrž razumel in vstanovljal v svoji državi take odbore. Znaniti pa še tudi dočakamo, da pojdejo prvaki „Schulvereina“ z deputacijo še k sudanskemu proroku Mahdiju.“

Zares, Slovani v Avstriji, smemo si ohraniti v spominu ta obupen, dasi tudi najbrž nehvaležen čin g. profesorja. Slovani pa Avstrija, to se, se vé da ne more vjemati. Da bi pa morala še Amerika napovedati boj Slovanom v Avstriji, tega doslej še nismo čuli. Iz tega pa tudi zamoremo spoznati, kake strahove dela Slovan v velikonemški domišljiji! Naši očetje se morda v neštevilnih bojih z najkruzejšimi sovražniki krščanstva in sploh vse omike v Evropi — s Turki, teh niso toliko bali, kakor se nas ogromnoštevilni Nemci sedaj bojé! Prav živo pa nam je še vsem v spominu, kako so ti nemški liberalci med nami zbirali ob času rusko-turške vojske denarne doneske za ravno tiste Turke, ki so bili nekđaj ne le našim pradedom, marveč vse zapadne Evrope največa nevarnost, kakor bi hoteli s tem jim še zopet v roko stiskati nož, ki ga je slovanska jakost jim iz rok izbila. Da, istinito, čuden je ta svet, čudna takošna ljubezen med krščenimi otroci svete krščanske vere,

ki je tako slepa v svoji strasti: v sovraštvu do bližnjega.

Toda čemu hoditi po dokaze tako daleč? Vsaj jih na Dunaji proglašen „izjemni stan“ še v naši navzočnosti v najlepši luči pokazuje. Tudi tam hoté nekteri pristaši take baže zbirati za morilce in roparje, ki jih je pravica iz središča mirnih državljanov na tuje pognala. Obsoja se nedolžnost in podpira zločinstvo. Kaj so storili nevarnega človeštvu ali Avstriji Slovani, da nekteri proti nam toliko kričé in nebo in peklo zoper nas na pomoč kličejo? Sprašujmo svojo vest in našli bomo, da je naš največji greh ta, da smo po previdnosti Božji na svetu, kjer delamo skoro nehoté napotje tolikanj kulturnemu narodu nemškemu. Znaniti si nekteri zaslepljenci domišljujejo, da bi po našem odstranjenju že tu na zemlji imeli — nebesa! (Konec prih.)

Iz Reke, 17. marca. (Še nekaj o naših političnih razmerah.) V dopisu šte. 58 naslikal sem razmere Madjarov na Reki, naj sledi sedaj tu kot dopolnilo onega dopisa še nekoliko o razmerah tukajšnjih Hrvatov.

Nesrečna pogodba med Ogerko in Hrvatsko iz leta 1868 pustila je Reško vprašanje nerešeno, ter vstvarila tukaj provizorij, administracija pa je izročena izključljivo le Ogram. Tem pa ni bil niti razupiti § 66 pogodbe po godu, ter je znana njegova krparija, vsled česar mislijo Ogrí imeti sedaj vso pravico do tega „separatum sacrae regni coronae adnescum corpus“, kakor ga Rečani sedaj vsled krpice nazivljajo.

Posledice one pogodbe so pa za Hrvate tukaj kaj britke; njih jezik bil je iztiran iz šol in uradov. Ljudska šola hrvatska, ki je vedno bila močno obiskovana, prestrojila se je v drugo italijansko mestno ljudsko šolo. Hrvatski uradniki morali so izprazniti mesta in oditi drugam, in edino le, kar se je Hrvatski tedaj še milostljivo prepustilo je, da sme imeti Reška predžupanija svoj sedež na Reki, in pa, da sme tudi starodavni hrvatski gimnazij še tukaj ostati. Ali tudi ta dva zavoda sta Ogram in še bolj našim „Ungheresom“ pravi trn v očesu, in vedno ponavljajo krik, da čez most ž njima, a za vzroke, da nimata ta dva zavoda pravice tukaj ostati, navajajo, da se v njih goji sovraštvu do vsega kar je madjarskega, da se v gimnaziji odgojujejo bodoči napadniki na njih prava. Spravili so se tudi čez cerkveno upravo, ker se taista poslužuje tudi hrvatskega jezika, in našel se je eden od mestnih očetov, ki je v mestnem zboru župana prašal, kaj da misli storiti, da se odpravi ta krivica iz cerkvene uprave. Sicer jim tu ne bo šlo tako gladko, ker Reka spada pod hrvatsko škofijo Senjsko, a sedanjí tukajšnji stolni proš, poznan hrvatski prijatelj in rodoljub, bode gotovo znal braniti starodavne pravice hrvatskega jezika v cerkvi. Ker že govorim o cerkvi in jeziku, naj tudi omenim, da se tudi tukaj opravlja sv. maša v slovanskem jeziku sv. apostolov Cirila in Metodija, in sicer imajo korarji péto mašo vsak dan v tem jeziku.

Mislijo pa Madjari tudi cerkveno tukajšnjo upravo po svoje prestrojiti, zato sta že dalje časa izpraznjena dva kanonikata, ktera sta namenjena njihovim privržencem.

Rečani hočejo biti „Ungheresi“, a ne zná ti nikdo od njih niti besede madjarski, nasprotno pa upijejo, da nočejo biti Hrvatje, dasiravno je njih večina po rodu in govoru hrvatska, in dasiravno vsak Rečan, in v obče vsak, ki je preživel nekaj let tukaj — govori in razume hrvatski. Oni sovražijo Hrvate samo zato, da se s tim prikupujejo Ogram, a tem se pa le zato prilizujejo, ker pričakujejo od njih več koristi, kakor bi jim mogla dati osiromašena Hrvatska, ktera mora še sama nositi svoje novce v madjarske blagajne. Da bi bila Hrvatska v stanu jim dati kaj več ali vsaj toliko, kolikor Madjari, izgubile bi se precej vse simpatije „Ungheresov“ naših do taistih, a ker vidijo, da je Hrvatska siromašna in zatirana, zato jo sovražijo in zaničujejo.

Siromašni na duhu pa ne znajo, da se Reška luka in železnice zidajo z denarjem državnim, ktere doprinašajo tudi druge narodnosti države. Kar trosi Ogerska na Reki, trosi le za svoj dobiček, ne pa iz naklonjenosti do Rečanov. Ogerska potrebuje lastne luke, in ker jo je našla tukaj že pripravno, se je je polastila. Vzemimo pa, da bi ne bilo tukaj nobene druge stranke in narodnosti, kakor samo hrvatska, mislite li, da bi se Madjari tega mesta ne bili polastili? Gotovo bi bili storili, kakor delajo — le sebi na korist.

Smešno je toraj govoriti o veliki ljubezni, ki jo Madjari in Rečani med seboj na vitez kažejo, in ker se mora taka ljubezen tudi očitno kazati, skazujejo si jo s tem, da tekmujejo med seboj v sovrastvu do Hrvatov.

Reškega prašanja bi ne bilo težko rešiti. Madjari so gospodarji v Hrvatski, kar so zopet na žalosten način pokazali, upravljajo toraj v Hrvatski, kakor jim drago. Vzemimo slučaj, da bi se Reka Hrvatski prvrnila; ne bi ostalo to mesto tudi potem pod vplivom in nadzorstvom madjarske vlade? Vladajo li Ogrji tukaj posredno ali neposredno, vrhovni gospodarji ostanejo vendar le oni sami. Madjarski ban v Zagrebu, opravljaj bi zadeve Reške v istem madjarskem duhu, kakor madjarski minister, in madjarski župan podžupanije Reške ravnal bi ravno tako, kakor madjarski Reški guverner. S tem bi bilo Hrvatov vsaj v obliki zadovoljeno. Kedar bode Hrvatska toliko močna postala, da bode otrsala neznosni madjarski jarem, tedaj jim tudi Reke pustila ne bode. Ali bati se je, da je tisti čas še daleč, in do tedaj bi se znalo tukaj marsikaj še drugače preobraziti, znalo bi postati tudi tukaj gnjezdo „irredente“, kakoršna je v Trstu in tudi po isterskih mestih. Elementov za to ne bo manjkalo, in morebiti jih je med nami še celo več, nego bi se dalo misliti; vsa uprava je pa že sedaj takošna, da bi jim gotovo ugajala.

Veliko napako so bili storili oni hrvatski poslanci, ki so bili Reko izročili Madjarom, ktera napaka se ne bo dala tako lahko in hitro popraviti, kakor si morebiti domišljujejo gospodje v Zagrebu. Že sedaj se vidijo žalostne posledice njih popustljivosti, a kakošne nezgode pa bode bodočnost Hrvatov tukaj še prinesla in kaj jih še vse čaka, to zna le Bog sam, a pričakovati jim ni dobrega, kakor sedanje okoliščine kažejo.

Domače novice.

(Program o velikanskem koncertu) čitalniških pevcev v redutni dvorani objavili smo že v soboto. Danes porabimo z veseljem še enkrat priliko, da vse naše čitatelje na v resnici prekrasno zabavo opozorimo, ktera na sv. Jožefa dan zvečer tistih čaka, ki bodo redutno dvorano obiskali. To bode zabava, za vsakega nekaj in vsa za vse. Kolikor je nam po sporedu soditi mogoče, sme se je vdeležiti staro in mlado, duhovnik in posvetnjak, kmet in gospod. Vsak bo šel zadovoljen domov.

(Slovensko gledališče) v ponedeljek zvečer je bilo glavni igri „Županova Micika“ primerno obiskova. Igralci in igralki storile so s priznanjem, kar se je iz primitivne, sedanjim razmeram in vzbujenemu razumu slovenskega občinstva v glavnem mestu po vsem ne več primerne, za prvotne razmere našega naroda pisane in za prvo dobo njegovega duševnega probujenja namenjene igre storiti dalo. Igra se je za Ljubljano postarala, prekipele so jo druge sedanjemu duševnemu razvitju priličneje. Občinstvo, ki je z rosnim očesom gledalo „Marijano“, ki je s svetim navdušenjem opazovalo mladostni ogenj umetnika v „Trnje in lavor“, in ki je z občudovanjem dvakrat „Zapravljevu“ ploskalo, to občinstvo nikakor ne more biti zadovoljno s priprosto, za čitalnični oder namenjeno igro „Županova Micika“. V dokaz tega bila je praznosta na galeriji, ki je z votlimi, uvertimi očmi dolgi gledala. In vendar je občinstvo tudi malenkost za ljubo vzelo in ploskalo spretnosti igralnega obojja. Prav zadovoljila nas je pa druga — spevoigra: „Pri meni bodi!“ ki jo je narodni pisatelj g. J. Alešovec za slovenske gledališke deske preložil. Igra je jako prijetna, tako v besedi, kakor v pesmi in je tudi obilno pohvale žela. S ponosom priznavamo, da se ravno petje na našem odru od prestave do prestave lepše in krepkeje razvija in nadjamo se, da nam bodoča sezona več takih iger na oder prinese, če tudi resnobni, iz življenja vzeti igrokazi, pri katerih se čutečemu človeku srce v prsih krči in v marsikterem očesu solza poigrava, našemu občinstvu bolje ugajajo. O godbi in kapelniku g. Burgarellu vse hvalevredno.

(Magistrat in nemško uradovanje.) Od raznih krajev dohajajo nam pritožbe, da dobivajo stranke od Ljubljanskega magistrata nemška, čisto nemška povabila. Mi bi se tej nedoslednosti kar nič ne čudili, ako bi sedanji mestni odbor ne bil tako eminentno naroden, kakor je, kjer sedé slovenski

pisatelji, časnikarji in profesorji, ki so s ponosom zapisali na svoj prapor: „Naprej zastava Slave!“ Prodajte vendar že enkrat starega Šimeljna in zahajajte domačega vranca, da se bo tudi v uradnem življenji poznalo, čegavega duha je bela Ljubljana. (Vsem prijateljem naročnikom) Jožefom in Josipom voši „Slovenec“ srečo, dolgo življenje in srečno smrt.

Razne reči.

— Bivši Tržaški slovenski poslanec g. Ivan Gorup je 14. t. m. umrl.

— Cesaričini Štefaniji poklonilo se bo v Belemgradu dvanajst častnih gospô v prekrasni in bogati srbski narodni opravi, ktere jo bodo povsod spremljevale. V Topčideru (srbskem Schönbrunn) napravila se bođe takrat narodna veselica.

— Srejska mesta in trgi vložili so na oseško trgovinsko zbornico prošnjo štiritisočkrat podpisano, da bi se vdeležili deželne razstave v Budapeštu.

— Bavarskemu princu Leopoldu primerila se je v Rimu bivajočemu mala, toda pomenljiva nezgoda. Kakor znano, obiskal je laškega kralja in kraljico v Kvirinalu, potem pa prosil zaslisanje pri sv. očetu. Sv. oče so pa lansko leto meseca decembra ob priložnosti pohoda nemškega cesarjeviča v Rimu izdali okrožnico na vse svoje nunciije, v kateri opozorjuje katoliške vladarje in prince, da bi ne zamogli nobenega v Vatikanu sprejeti, kdor bi v Kvirinalu obiskal savojski kraljevi par. Na podlagi te okrožnice so sv. oče bavarskemu princu odbili prošnjo zarad zaslisanja. Da se izognejo vsem enakim neprijetnostim v bodočnost, pravijo, da bodo izdali še enkrat tako okrožnico, da sebe in katoliške vladarje sitnosti obvarujejo.

— Vseučilišni profesor dr. Gustav Meyer se je po naročilu vlade odpravil na potovanje v Albanijo, Grško in Turčijo, da prepotuje te kraje zarad jezikoslovja.

Telegrami.

Pariz, 17. marca. Francoska generalá Negrier in Briere prišla sta danes z uporniki v dotiko in sta jih pregnala. Bežali so in vse popustili.

London, 17. marca. Gladstonova bolezen je vedno enaka. Na borsih se je raztrosila vest, o njegovem odstopu, pa se ni potrdila.

Suakim, 17. marca. 500 dolarjev razpisal je admiral Hewett na glavo Osmana Digma in je popolnoma eno ali ga dobe živega ali pa mrtvega.

Dunajska borza.

17. marca.			
Papirna renta po 100 gl.		79 gl.	75 kr
Sreberna " "		80 " "	95 " "
4% avstr. zlata renta, davka prosta		102 " "	15 " "
Papirna renta, davka prosta		95 " "	25 " "
Ogerska zlata renta 6%		121 " "	90 " "
" " " 4%		91 " "	80 " "
" " " 5%		88 " "	60 " "
Kreditne akcije	160 gl.	322 " "	75 " "
Akije anglo-avstr. banke	200 gl.	116 " "	70 " "
" " avstr.-ogerske banke		844 " "	" "
" " Länderbanke		111 " "	60 " "
" " avst.-oger. Lloyda v Trstu		601 " "	" "
" " državne železnice		316 " "	" "
" " Tramway-društva velj. 170 gl.		236 " "	25 " "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	123 " "	50 " "
4% " " " " 1860	500 "	136 " "	20 " "
Državne srečke iz l. 1864	100 "	170 " "	" "
" " " " 1864	50 "	170 " "	" "
Kreditne srečke	100 "	174 " "	" "
Ljubljanske srečke	20 "	23 " "	" "
Rudolfove srečke	10 "	20 " "	50 " "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice		106 " "	80 " "
" " Ferdinandove sev.		105 " "	75 " "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.		104 " "	50 " "
London		121 " "	50 " "
Srebro		" "	" "
Ces. cekini		5 " "	70 " "
Francoski napoleond.		9 " "	61½ " "
Nemške marke		59 " "	20 " "

Tujci.

15. in 16. marca.

Pri **Maliči**: Karl Schläger, stavb. risar, iz Grada. — B. Schönberger, zasebnik, iz Postojne. — Nik. Rottenberg, Schweritz, Beweiss, Stern, Schwarz, Zuckermann in Pollak, kupci, z Dunaja. — Franc Mikysa, kupec, iz Budjevice. — Izidor Weissmayer, kupec, iz Kaniže. — Leopold dr. Fischer, e. k. voj. zdravnik, iz Judenburga.

Pri **Stonu**: Goedsche, kupec, iz Meissena. — Gentilomo, kupec, iz Trsta. — C. pl. Petle, ravnateljeva soproga, iz Trsta. — Karl Bresslauer, kupec, iz Kostanjevice. — Avgust Höger, nadučitelj, Deutsch-Landsberg — Lenček, posestnik, iz Blance. — Prašnikar, posestnik, iz Kamnika.

Pri **Bavarskem dvoru**: Detela, posestnik, iz Moravč. — Zwenkel, živ. kupec. — And. Zupan, iz Pristave.

Pri **Virantu**: Certelli in Devodier, živ. kupeca, z Laškega.

Umrli so:

14. marca. Urša Habič, klobučarjeva vdova, 66 let, sv. Florijana ulice št. 24. srčni kap.

17. marca. Franc Polak, vpokojeni mestni inženir, 74 let, Gradaške ulice št. 22, Marasinus.

V bolnišnici:

13. marca. Marija Pokovec, gostija, 56 let, jetika. — Jožef Ovin, dninar, 52 let, Meningitis.

14. marca. Barbara Smrekar, gostija, 75 let, pljučnica. — Matija Debeve, dninar, 58 let.

15. marca. Tomaž Kunstel, hlapec, 46 let, Gastritis. — Anton Telban, mlinar, 32 let, kron. pljučna tuberkuloza. — Marija Boldin, gostija, 65 let, Prsna vodenica. — Jurij Kregar, dninar, 72 let, oedema cerebri.

Izvrstni med

(garantiran pítanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti (13) gotovi plači pri

OROSLAV-u DOLENC-u, svečarji v Ljubljani.

Pivovarna v Senožecah

ima v zalogi **izvrstno pivo v sodčkih in butelijah**. Priporoča se vsem dosedanjim odjemnikom, ki želé sl. občinstvu z **zdravo** pijačo postreči. (3)

Postrežba je natančna in po cení.
Senožече pošta Postojna.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot pouarejeno.

Varstvena znamka.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliču,

je odlično najboljšé zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezní priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **DORSCH** olje, najboljšé vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuske in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva ožvljavajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kricistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se tako v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.